

GUM 7. c – 2. teden

Pozdravljeni, učenci/ke!

Prvi teden dela na daljavo je za nami. Za nalogo ste dobili, da utrdite znanje in da izberete enega baročnega skladatelja in pripravite referat. Vaš izdelek mi boste pokazali, ko se vrnemo. Bomo pa nadaljevali z usvajanjem učne snovi po načrtu.

Pričeli smo spoznavati barok in njegove glavne značilnosti. Omenili smo, da so skladatelji v baroku ustvarjali nova glasbena dela in sem spada tudi OPERA.

Današnja tema je: **BAROČNA OPERA**

1. Ali se morda spomnite, kaj smo v 6. r rekli, **kaj je opera?**
2. Kdo poje v operi? Kdo izvaja glasbo?
3. Glede na **izvajanje**, na kakšno področje bi uvrstili opero?

Odgovore napiši v zvezek!

V renesansi smo že konec 16. st. omenjali razvoj opere v Firencah, nato pa se je razvijala v Benetkah. Med prve ustvarjalce sodi Claudio Monteverdi.

4. V Učbeniku/ 50 in 51 si preberi o operi ter njenem prvem ustvarjalcu Monteverdiju.
5. Na youtubeu prisluhni uvodnim zvokom opere Orfej na povezavi:

<https://www.youtube.com/watch?v=mjpFi9bn1do>

Kdo izvaja to glasbo? _____

Katera glasbila so izstopala? _____

6. Sedaj pa prisluhni zvočnemu primeru na povezavi:

<https://www.youtube.com/watch?v=u0qkP1kvEdQ>

Se ta odlomek razlikuje od prvega? V čem? _____

Kaj ima Orfej v roki? _____

Kje je postavljen orkester? _____

7. Pozorno preberi vsebino opere Orfej! Ima opera veselo ali žalostno vsebino?

_____

Kratka razlaga:

Prve opere so skladatelji pisali po želji plemičev. Veliko je bilo govorjenega besedila (recitativno petje), ni bilo stika s pevci in orkestrom, ker je bil ta za odrom. Kasneje so orkester postavili pred oder. Vsebina oper je bila lahko vesela, komična (buffa) ali pa resna (seria). Med prve skladatelje sodi Jacobo Peri, ki je napisal opero Dafne, sledil je Claudio Monteverdi z opero Orfej (to je grški mitološki pevec; njega omenja v svojih delih tudi dr. France P.). Monteverdi je uvedel uvodni del ali sinfonijo (kasneje imenovano uvertura) ter okrasno petje, imenovano kolorature kot okraski.

Zapis:**BAROČNA OPERA**

- opera kot glasbena drama konec 16. st. v Firencah
- baročno razkošje - bogata oprema gledališč, scene, kostumov
- Firenze → Benetke (**prva operna hiša 1636**), vsebina iz antične mitologije
- skladatelj **Jacobo Peri** in prva opera **DAFNE**; recitativno petje, ansambel za odrom, sodeloval zbor in plesalci
- vsebina: resna (**opera seria**) in kasneje komična (**opera buffa**)

P:**C. Monteverdi: ORFEJ****- Sinfonija (Uvod)**

- **Claudio Monteverdi**: prvi italijanski operni skladatelj, dirigent, pevec, violinist, kapelnik Markove cerkve v Benetkah
- uvedel uverturo – **sinfonijo** ter bogato petje – **kolorature (okraski)**
- vključil je tudi recitative ter arije z bogato melodijo
- do popolnosti je razvil madrigal
- znana ohranjena opera je **ORFEJ**, (prva izvedba 1607. leta), sledi **Arianna**

Če so kakšne nejasnosti, me kontaktirajte, vprašajte!
V naslednji učni uri bomo nadaljevali z opero.

Do takrat želim vse dobro,
učiteljica Damjana